

Lausunto Liikenne 12 suunnitelmaluonnoksesta

Kh 10.02.2025 § 29
22/00.01.02/2025

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntopalvelussa 5.3.2025 mennessä lausuntoa luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi (LIIKENNE 12) vuosille 2026 – 2027.

[Lausunto - Lausuntopalvelu](#)

Lausuntovastaukset kysymyksiin.

Vastaavatko strategiset linjaukset liikennejärjestelmän tarpeita?

Liikenneverkkojen osalta on tärkeää varmistaa olemassa olevien verkkojen toimivuus. Tämän vuoksi panostaminen perusväylänpitoon on tärkeää. Suunnitelmaluonnoksen suurimpana ongelmana tältä osin on perusväylänpidon rahoituksen nostaminen lähemmäksi riittävää tasoa vasta nykyisen hallituskauden jälkeen.

Koko Suomen sisäisen turvallisuuden ja kaikissa tilanteissa liikennejärjestelmän toimintavarmuuden kannalta on välttämätöntä kehittää myös Itä-Suomen liikenneverkkoja. Itä-Suomeen soveltuvia turvallisuusinvestointeja mietittäessä on otettava huomioon yksinomaan sotilaallisen liikkuvuuden lisäksi kaksikäyttöhyödyt.

Kaukojunaliikenteen palveluja tulee kehittää niin, että myös pienemmillä paikkakunnilla on riittävä kaukojunaliikenteen palvelutaso.

Digitaalisten palvelujen on oltava jokaisen suomalaisen hyödynnettävissä asuin- ja työpaikasta riippumatta. Nykyisin erityisesti itärajan läheisyydessä on ennemminkin poikkeus, että puhelin- ja tietoliikenneyhteydet toimisivat ilman katkoksia. Tähän turvallisuuden näkökulmasta merkittävään ongelmaan pitää löytää konkreettisia ratkaisuja, joita ovat mm. alas ajettujen viestintäverkkojen korvaava tuki ja ylläpito sekä kansallinen laajakaistatuki.

Suunnitelmaluonnoksen suurena puutteena on se, että saavutettavuus liitetään pääasiassa henkilöliikenteeseen jättäen logistinen saavutettavuus vähemmälle huomiolle. Esimerkiksi vilkasliikenteisimmistä rataosista mainitaan ainoastaan Päärata, vaikka tavaraliikenteen kuljetusvirtojen kartoja tarkasteltaessa vilkasliikenteisimmät rataosat sijoittuvat itäiseen Suomeen

Kestävän liikkumisen edistämiseksi hankintatukia tulisi kohdentaa alueille, joilla ei ole joukko liikennettä.

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?

Itä-Suomen näkökulmasta on tärkeää, että suunnitelmaluonnoksen toimenpiteillä varmistetaan alueen vientiteollisuuden logististen kuljetusketjujen toimivuus, alueen kansallinen ja kansainvälinen

saavutettavuus sekä arjen matkojen sujuvuus myös haja- ja raja-asutusalueilla.

Vientiteollisuuden logististen kuljetusketjujen toimivuus edellyttää väyläverkon kunnosta huolehtimista aina vähäliikenteisiltä teiltä valtateille asti (ml. yksityistiet) sekä rautateiden riittävän kuljetuskapasiteetin lisäämistä Karjalan ja Savon ratojen yksiraiteisilla osuuksilla huomioiden myös näiden ratojen poikittaisyhteydet.

Kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus edellyttää suunnitelmaluonnoksessa esitettyä vahvempia toimenpiteitä kaukojunaliikenteen palvelutason parantamiseksi Karjalan ja Savon radoilla sekä viestintäverkkojen kehittämiseksi niin, että digitaaliset palvelut ovat jokaisen suomalaisen käytettävissä asuin- ja työpaikasta riippumatta.

Onko suunnitelmaluonnoksen rahoitus kohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?

Rahoitusta on kohdennettava Itä-Suomeen lisää erityisesti mm. perusväylänpitoon, kriittisiin siltoihin, ratojen välityskyvyn parantamiseen, junaliikenteen ostoihin (ml. kiskobussiliikenne), kolmen tunnin saavutettavuuden varmistamiseen ja Itä-Suomen kansainvälisen saavutettavuuden parantamiseen.

Suunnitelmaluonnoksen mukaan valtio kantaa jatkossakin vastuun valtion väyläverkon rahoituksesta omistuksensa mukaisesti. Samalla todetaan, että erikseen sovittaessa valtion väylähankkeita voidaan toteuttaa myös yhteisrahoitteisina kuntien ja muiden toimijoiden kanssa, kun hankkeen hyödyt rajautuvat alueellisesti tai yksittäisille toimijoille. Kuntien ei pitäisi joutua maksamaan myös valtion verkolle kohdistuvia toimenpiteitä.

Muut huomiot

Itärajan liikenteen loppumisen perusteella ei saa laiminlyödä rajaseudun liikenneverkon kehittämistä, koska alueella on runsaasti Suomen huoltovarmuuden, maanpuolustuksen ja rajaturvallisuuden kannalta tärkeitä toimintoja. Näiden lisäksi rajaseudun asukkailla on merkittävä rooli rajaturvallisuuden varmistamisessa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Harri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy annettavaksi selostuksen mukaisen lausunnon Liikenne 12 suunnitelmaluonnoksesta.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.